

LUDVIG RASMUSSEN

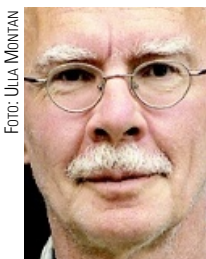

Foto: ULJA MONTAN

När golf blir ett större problem än blöjor

Ludvig Rasmussen är journalist och kolumnist i bl a *Vår Bostad* och radions veckomagasin *Godmorgon Världen*.

I år firas det fler 60-årsdagar än någonsin tidigare i Sveriges historia. Aldrig har vi haft så många 60-åriga medborgare som nu. Det beror på att det föddes kolossalt många barn i Sverige 1945 och 1946, vilka är de år då födelsekurvorna gick i topp.

Om man räknar framåt i tiden betyder det att vi får många nya ålderspensionärer om fem–sex år, och att vi år 2030 får väldigt många 85-åringar. Under förutsättning att fyrtiotalisterna fortsätter att vara den friska generation de hittills varit, är det alltså först då som de blir riktigt krassliga. Inte alla, men ändå tillräckligt många för att kraven ska öka på vården. Vi brukar ju räkna med att den värsta ohälsan numera kommer först efter 80, och att de flesta är friska och klarar sig själva bra så långt.

Detta beror både på det positiva att vi lever friska längre nu än förr och på det negativa att många som inte gör det har dött före 85 års ålder.

Om allt går som vi tror dröjer det alltså ett kvartssekel tills det blir stora vårdbehov för äldre svenskar. Under större delen av tiden fram tills dess får vi sannolikt friskare åldringar än nu. Särskilt om några år när det är de få trettiotalisternas tur att komma upp i den krassliga 80-årsåldern, samtidigt som de stora generationerna före dem dött bort.

Det är naturligtvis bra att redan nu börja planera för 2030 års ålderschock. Men det är verkligen inget överhängande problem, vilket det ofta verkar som i debatten. Pär Nuder har fått mycket kritik för sitt prat om fyrtiotalisternas »köttberg«, som han och hans jämnåriga ska tvingas försörja. Det var naturligtvis taktlöst av honom att uttrycka sig så, men i princip var det korrekt. I varje fall ekonomiskt, och det var ekonomin han talade om, inget annat.

Det är däremot inte korrekt när man utmålar de många blivande pensionärerna som mycket vårdkrävande, och att man måste utbilda massor av vård-

personal för att ta hand om dem. Det dröjer, som sagt, antagligen ett kvartssekel.

Faran med den vanliga bilden av äldre som vårdkrävande är att vi ser det som typiskt för dem. Men det mest typiska med de många svenska pensionärerna de närmaste tjugo åren är att de blir dyra för samhället (och att vi borde

Men det mest typiska med de många svenska pensionärerna de närmaste tjugo åren är att de blir dyra för samhället (och att vi borde skynda oss att höja pensionsåldern för att klara ekonomin), men inte att de behöver tas om hand särskilt mycket.

skynda oss att höja pensionsåldern för att klara ekonomin), men inte att de behöver tas om hand särskilt mycket.

Det blir inte en halv miljon gamla tanter som sitter i rullstolar och nickar med huvudet och en halv miljon gubbar som måste bytas blöja på. Det blir snarare en miljon olidligt pigga pensionärer som gott kunde ha jobbat några år till, men som nu i stället dräller omkring på golfbanorna, när de inte plågar sina barn med krav på att bli roade. Golf blir ett större problem än blöjor.

Något som kan göra dessa fyrtiotalistiska pensionärer ännu mindre vårdkrä-

vande är om det görs framsteg inom medicinen och vården som gagnar just dem. Det är stor skillnad redan nu mellan dagens pensionärer och de för 50 år sedan. Då hade fortfarande ingen pacemaker opererats in. Sedan dess har hörapparaterna blivit mycket bättre och även en rad mediciner, och man har blivit skickligare på ögonoperationer och höftledsoperationer.

Antagligen kommer det göras många andra stora medicinska framsteg som de gamla får nytta av det närmaste kvartsseket. Delvis beror det på att fler länder med stora forskningsresurser och massor av högt utbildade läkare ger sig in i den medicinska forskningen, bl a Indien och Kina.

Kanske löser vi inte cancers gåta, vilket vi redan skulle ha gjort flera hundra gånger om om kvällstidningarnas löpsedlar hade haft rätt, kanske inte heller bot av Alzheimers sjukdom. Men helt säkert blir dålig hörsel och synfel inte alls lika stora problem för 2030 års 85-åringar som för dagens. Kanske behöver de inte glasögon över huvudet taget. Det blir kanske lika ovanligt med glasögon på folk i i-länderna som det är med kopparr idag.

Dessutom får vi förhoppningsvis bättre förebyggande friskvård av pensionärer och blivande pensionärer. Och förhoppningsvis tar de också mer ansvar för sin egen hälsa än tidigare pensionärer, som ansåg att det var doktors jobb att bota dem och ge dem mediciner.

Om allt går så här bra finns det allt skäl att vara optimistisk och inte bry sig så mycket om tidningarnas larmsignaler om köttbergets vårdbehov.

Ludvig Rasmussen